

JOŠ PROČITAJTE

Olympus E-620

za napredne amatere

str. 4-5

Gamer Svijet

najnovije igre za PC, PS3, XBox i Wii

str. 6-7

multivizija

Piše Vladimir MRVOŠ

mrvoš@čšž.com

Nemojte mi ni pokušavati slati e-mail na gore navedenu e-adresu, bar još ne neko vrijeme dok nadležno regulatorno tijelo službeno ne odobri registraciju domena našim slovima i dok ne registriram tu domenu.

Dugo je vremena prošlo da se, ne baš senzacionalna, kako su je neki tumačili, već normalna odluka počne motati po glavama odgovornih ljudi u organizaciji Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN) koja uz ostalo odobrava i korištenje znakova specifičnih za pojedine zemlje. Takva odluka dovest će do registracije domena za neke sa »čudnim« znakovima, ali realno je pitanje zašto se godinama čekalo na odluku koja je sasvim normalna. Tom odlukom postat će moguće registrirati domene ne samo na našem jeziku, već i na arapskom, kineskom, japanskom, ruskom i ostalim svjetskim, ali i manje svjetskim jezicima.

Rod Beckstrom, predsjednik ICANN-a, složio se da promjena ide u korist dominantnih korisnika neengleskoga govornog područja jer se već sada više od polovine od oko 1,6 milijarde korisnika interneta, koliko ih sada ima na svijetu, koristi jezicima koji sadrže specifične znakove.

Engleski jezik, koji je danas dominantan, postao je to ponajprije agresivnošću, kao i (petro) dolar. No, nakon što se odnedavno počela tresti stolica (petro)dolaru, na red je došao i engleski jezik. Ipak, iako se raspao Britanski imperij, a i u SAD-u španjolski jezik možda uskoro po broju govornika postane dominantan, engleski će se žilavo držati još stoljećima. Sjetimo se samo kada je propalo Rimsko Carstvo, a u Hrvatskoj je latinski bio službeni jezik do 1847. godine.

Multimedia

Prilog o informacijskim i komunikacijskim tehnologijama

TEMA BROJA

TREBAJU LI NAM NOVI WINDOWS?

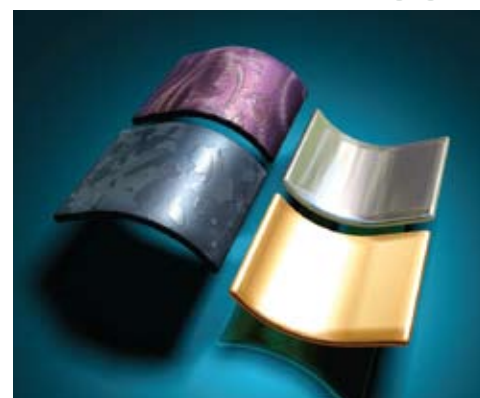
7 RAZLOGA ZA

TM

7 RAZLOGA PROTIV

Za razliku od Viste koja je djelovala kao veliko razočaranje, zbog čega su mnogi koji su je isprobali odlučili vratiti se na starije Windowse XP, u prvih desetak dana od službene objave Windowsa 7 pronašli smo dovoljno razloga da preporučimo nadogradnju računala na najnoviji Microsoftov operacijski sustav. Donosimo sedam najboljih razloga ZA, ali i sedam razloga PROTIV Windowsa 7.

TEMA BROJA Trebaju li nam novi Windowsi?

Nikada prije na neki Microsoftov proizvod nije se čekalo s toliko nestrpljenja i vjere u revoluciju kao na »sedmicu«, no koliko god da se radi o Windowsima koji su drugačiji, bolji, pa čak i ljepši, velika pompa na kakvu nas je Microsoft navikavao prilikom objave prijašnjih verzija ipak je ovaj put izostavljena. Tome nije tako zbog kriznih okolnosti – godine razvoja i ulaganja u novi proizvod na čijem je nastajanje sudjelovalo oko 10.000 umova na daleko će promišljeniji način gigantu iz Redmonda priskrbiti fanatizam zbog kojeg će poziciju apsolutnog vladara softverskog tržišta imati zajamčeno do daljnjeg.

Osvremenjeni dizajn

Ono zbog čega je uspjeh Windowsa 7 neizbežan nije ni fantastičan i na najpraktičniji mogući način osvremenjeni dizajn novih Windowsa, ni višestruko bolja sigurnost koju u mreži i na Internetu nude krajnjem korisniku, ni performanse koje su kroz sustav ocjenjivanja hardverskih mogućnosti pojedinog računala zagarantirane njegovom vlasniku, već jednostavno – ovisnost korisnika o Microsoftu.

Dio »standardne opreme«

Očigledno je, naime, da će svi informatički trgovci u vrlo kratkom roku nove Windowsse početi prodavati kao dio »stan-

dardne opreme« s novim prijenosnikom ili stolnim računalom, baš kao što su i do sada radili s prijašnjim verzijama ovog operacijskog sustava. Microsoftu će, procijenili su sami, upravo proizvođači računala generirati preko 80 posto prodaje »sedmice« – gotovo svi će, htjeli to ili ne, tako s kupnjom novog računala na Windowsse 7 migrirati prije ili kasnije.

Dojmovi prvih korisnika - pozitivni

Velikim kompanijama će trebati duže da se odluče na samoinicijativnu migraciju, no dojmovi prvih korisnika toliko su pozitivni u odnosu na razočaranje koje je vladalo nakon predstavljanja prethodnih Windowsa, famozne Viste, da razloge za nadogradnju neće morati tražiti dugo. I mi smo isprobali »sedmicu«, pa - prigodno - donosimo sedam razloga zbog kojih se isplati nadogradnja računala na ovaj novi Microsoftov operacijski sustav.

Startanje računala bit će brže, a rad s grafičkim korisničkim sučeljem pružat će ugodnije i »glatkije« iskustvo

7 RAZLOGA ZA NADOGRADNJU NA WINDOWS 7 ZA

1 BRZINA

Nikada prije nova verzija operacijskog sustava isto računalo nije činila bržim u odnosu na prethodnu verziju, no Windowsi 7 to su promijenili. Ukoliko ih se instalira na računalo na kojem je prethodno egzistirala Vista (pa čak i Windowsi XP), ono će se znatno ubrzati. Ne samo da će startanje računala biti brže i da će rad s grafičkim korisničkim sučeljem pružati ugodnije i »glatkije« iskustvo, već će i sam proces instalacije novog operacijskog sustava proći puno brže - trajat će otprilike petnaestak minuta.

5 NEVIDLJIVA SIGURNOST

S prethodnim Windowsima ovaj je Microsoftov operacijski sustav dobio i modul koji se zvao User Account Control, a koji je uvelike rad s računalom učinio iritantnim. Namjere pri uvođenju tog modula bile su dobre - htjelo se reducirati infekcije računalnim virusima i napade spywarea, no realizacija je bila loša. User Account Control je suviše često zahtijevao od korisnika da potvrdi svoju namjeru pri izvršavanju raznoraznih radnji, a stvar se nije dala automatizirati. S Windowsima 7 takvog maltretiranja više nema - koristan modul je ostao tu, ali gotovo da ga se ni ne primjećuje pri radu.

2 KOMPATIBILNOST

Gledano iz perspektive programera i tima koji je radio na razvoju Windowsa 7, novi Windowsi su - banalno rečeno - Vista koja radi. Sedmica je tako temeljena na istom kodu kao i Vista, no dvije i pol godine odmaka od kada je tržištu predstavljena prethodna, među korisnicima omražena verzija Windowsa, bilo je dovoljno da se programski kod pročisti i optimizira te da se uklone greške koje su usporavale performanse. Zahvaljujući tome, sav softver i hardver koji radi s Vistom radit će i s Windowsima 7. Dodatno, Windowsse 7 moguće je prebaciti i u takozvani XP način rada, kada su potpuno kompatibilni i sa svime što je radilo na Windowsima XP.

3 KONTEKSTI »TASKBAR«

»Taskbar«, odnosno traka pri dnu ekrana koju smo u svim prijašnjim verzijama Windowsa koristili za lakši pristup prozorima koje smo već otvorili sada više nema tako statičnu ulogu u posredovanju između računala i korisnika. Ona postaje kontekstno ovisna, pa se kroz nove Windowsse putem nje može pristupiti i programima koje još nismo pokrenuli. Uz to, desnim klikom miša na elemente »taskbara« pojavit će se meni putem kojeg će se ponuditi niz brzinskih radnji koje korisnik može odabrati, odnosno umanjena sličica otvorenog dokumenta ili već neka treća funkcionalnost koja ubrzava korištenja računala.

6 NENAMETLJIVOST

Sa svakom novom verzijom Windowsa pri instalaciji se nužno moralo pristati i na postavljanje čitavog niza aplikacija na računalo koje, u stvarnosti, malo tko koristi. Tako se pri prvom pokretanju Windowsa moglo pronaći, primjerice, čak i editor za uređivanje videozapisa - zgodno je da je Microsoft takve stvari davao besplatno, no za sve te radnje postoje puno bolje aplikacije, među kojima također ima besplatnih. Pri instalaciji Windowsa 7 Microsoft neće na računalo postaviti i čitav niz dvojbeno upotrebljivih aplikacija, a ako korisnik neku od njih ipak želi, besplatno će je moći preuzeti kasnije s Interneta.

7 RENOVIRANE APLIKACIJE

Neke aplikacije, dakako, ipak koriste mnogi i njih se automatski dobiva s Windowsima 7 odmah po instalaciji. Sve su te aplikacije bile prisutne i u prethodnim verzijama Windowsa, no ovaj put su dotjerane i obogaćene novim funkcionalnostima. Tako, na primjer, kalkulator više ne nudi tek osnovne matematičke operacije, već ga se može pretvoriti u znanstveni kalkulator, programerski kalkulator i statistički kalkulator, gdje u svakoj od tih izvedbi nudi čitav niz operacija karakterističnih za pojedinu specifičnu nakanu. Istu promjenu nabolje doživio je i Paint, WordPad te Windows Media Player.

4 POBOLJŠAN AERO

Korisničko sučelje nazvano Aero prvi put smo vidjeli kod Windows Viste, no njegova uporaba podrazumijevala je posjedovanje brzog, moćnog, suvremenog i samim time dosta skupog računala. Aero u Windowsima 7 nema takve nerealne hardverske zahtjeve (što zbog optimizacije koda operacijskog sustava, što zbog evolucije samog hardvera u odnosu na vremena kada je Vista bila novost), a osim toga dodane su mu i neke nove funkcionalnosti. Među njima je osobito korisna ona koja se zove Aero Peek, a koja omogućuje da prelaskom miša preko odgovarajućeg dugmeta »bacite pogled« na otvorene prozore iza onog koji je trenutačno aktivan.

7 RAZLOGA PROTIV

1 CIJENA

Prelazak na novi operacijski sustav, jasno je, podrazumijeva i određen trošak, a k tome je i Microsoftova politika cijena za Windows 7 poprilično zbujujuća.

3 POSTOJEĆE ALTERNATIVE

Paralelno s Windowsima 7 pojavio se i Snow Leopard od Applea te nova verzija Ubuntu Linuxa - riječ je o dva izuzetno kvalitetna operacijska sustava, vrijedna razmatranja.

5 PREVIŠE IZVEDBI

Korisnicima će biti teško odlučiti se koju izvedbu novih Windowsa kupiti - nudi ih se čak četiri (Starter, Premium, Professional i Ultimate). To je i nepopularnoj Visti bila jedna od većih boljki.

6 PODSJEĆA NA VISTU

Koliko god da su novi Windowsi ljepši, brži i funkcionalniji, izgled grafičkog korisničkog sučelja ipak neodoljivo podsjeća na Vistu, verziju koju su svi navikli naširoko zaobilaziti.

2 DORAĐENOST XP-A

Dok Vistu mnogi ne vole, oni predznadnji Windowsi, s oznakom XP, još i danas, nakon nekoliko godina, djeluju kao dorađen proizvod - teško da će ga se njegovi korisnici odreći.

4 LOŠE RJEŠENJE ZA NETBOOKOVE

Microsoft je pripremio i Starter verziju novih Windowsa, namijenjenu netbookovima (malim i jeftinim prijenosnim računalima), no ona je toliko zaključana za pojedine opcije da će korisnike ovih računala razočarati.

7 NEMA NADOGRAĐNJE ZA XP

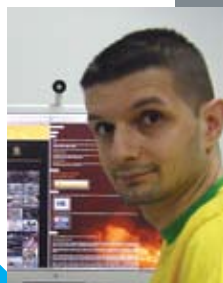
Korisnici Windowsa XP koji se i odluče za prelazak na Windows 7, neće moći nadograditi svoj operacijski sustav novom verzijom već će morati napraviti »čistu« instalaciju, od nule.

ŠTO KAŽU

KORISNICI

Vlatko Ignatoski, idejni tvorac projekta www.obala.hr, koristi Windows 7 još od proljeća ove godine: »Windows 7 instalirao sam čim je izašla testna verzija u proljeće ove godine. Pokazao je svu nadmoć, nad neurotičnom Vistom, koja će zahvaljujući Windowsima 7 pasti u zaborav kao što je svojedobno Windows ME, kojeg se danas malo tko sjeća. Brzina i stabilnost je za mene neočekivano zadovoljavajuća«.

Davor Pasarić, Kreativni odjel d.o.o.: »U našem multimedijском produkcijskom procesu primarni operativni sustav je Mac OS X. U dijelu poslova koristimo Windows, ali još uvijek stare XP Pro. Vistu smo u potpunosti preskočili radi brojnih problema. Microsoft obećava da je Windows 7 konačno bolji i drugačiji, ali osobno u to ne vjerujem. Narušeno povjerenje teško se ponovo stječe«.

webadressar

Piše Boris VIDAS

RIJEČKI LOKALPATRIOTI <http://lokal-patrioti-rijeka.com>

Lokalpatrioti Rijeka naziv je web stranice namijenjene svim Riječankama i Riječanicima čiji je osnovni cilj pratiti gospodarski, socijalni, kulturni i politički aspekt života stanovnika grada na Rječini. Prema riječima autora web stranice, ovaj zanimljiv web projekt prvenstveno je usmjeren na rad foruma što je vidljivo već pri letimičnom pregledavanju stranica koje se, na žalost, ne mogu pohvaliti preterano modernim i funkcionalnim dizajnom. No ono što će zasigurno oduševiti sve stanovnike grada Rijeke, ali i njihove goste, definitivno je već spomenuti forum na kojemu je objavljeno pregršt zanimljivih i korisnih informacija koje se tiču grada Ri-

jeke. Tako registrirani korisnici mogu raspravljati o aktualnim događajima u gradu, riječkim razvojnim projektima, povijesti, sportu, politici, medijima, kulturi i mnogim drugim temama značajnima za Rijeku, njezine stanovnike i posjetitelje. Od ostalih sadržaja objavljenih na web siteu, svakako treba spomenuti fotogaleriju »Rijeka kroz slike«, popis značajnih riječkih datuma te online kviz u kojemu posjetitelji mogu provjeriti koliki su lokalpatrioti. Sve u svemu, riječ je o vrlo dobroj ideji koja će, ukoliko se nastavi razvijati u skladu sa zahtjevima modernog web dizajna, definitivno imati svijetlu budućnost.

BESPLATNI AUTO-MOTO ČASOPIS <http://www.vozac.info>

Želite li se besplatno informirati o novostima u svijetu automobila i motocikala svakako posjetite web site Vozač.info. Naime riječ je o stranicama čiji glavni sadržaj predstavlja online časopis namijenjen prvenstveno oktanskim zaljubljenicima, ali i ostalim posjetiteljima koji žele biti u tijeku s novitetima iz auto-motoindustrije. Časopis Vozač.info u pravilu izlazi svakih dva mjeseca te na nešto više od osamdesetak stranica donosi novosti iz auto-motoindustrije, testove raznih modela automobila i motocikala, savjete za vozače te mnoge druge zanimljive

ve i korisne informacije. Iako je, uzimajući u obzir činjenicu da je riječ o besplatnom sadržaju, riječ o hvalevrijednoj inicijativi, svakako treba spomenuti da časopis obiluje reklamnim porukama sponzora, što je u konačnici i razumljivo jer financiranje ovako opširnog projekta ipak zahtijeva značajna financijska sredstva. Časopis je moguće pregledavati izravno putem flash playera, a posjetiteljima je na raspolaganju za download i komprimirana verzija.

WEB PČELINJAK <http://www.pcelinjak.com>

Iako se o ljekovitim svojstvima meda i priprava od meda sve češće govori u javnosti, mnogi hrvatski građani još su uvijek nedovoljno informirani o blagotvornosti meda i ostalih pčelarskih proizvoda. Upravo s ciljem popularizacije pčelarstva te upoznavanja posjetitelja s najnovijim dostignućima u zaštiti i uzgoju pčela, skupina pčelara pokrenula je prije dvije godine web site zanimljivog imena - Web pčelinjak. Putem svojih web stranica iskusni pčelari prenose svoja znanja i iskustva postojećim i budućim pčelarima, a radi lakšeg snalaženja među objavljenim tekstovima, sadržaj je grupiran u neko-

liko osnovnih kategorija - Učionica, Zakoni i pravilnici, Vijesti, Zanimljivosti te Autorske stranice na kojima su objavljeni stručni članci. Osim rubrika namijenjenih pčelarima, na web siteu je moguće pronaći i razne tekstove namijenjene potrošačima u kojima autori pišu o jelima i pićima koji sadrže med, apiterapiji, pčelinjim proizvodima i drugim zanimljivostima. Stoga, želite li saznati nešto više o pčelarstvu, ili vas zanimaju pčelarski proizvodi, svakako posjetite Web pčelinjak, jer kako kažu sami autori »pčelarstvo nije hobi, pčelarstvo nije zanimanje, pčelarstvo je dijagnoza«.

IMPRESUM

MULTIMEDIA -
Tjedni prilog o
informacijskim i
komunikacijskim
tehnologijama

Urednik: Vladimir MRVOŠ

Grafički urednik:
Vladimir ŠAGADIN

Adresa:
Novi list, MultiMedia, 51000
Rijeka, Zvonimirova 20a

e-mail:
multimedia@novilist.hr